

ПРОБЛЕМИ НАДНАЦІОНАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Ісаєва О. В., аспірант кафедри фінансів

ДВНЗ „Українська академія банківської справи НБУ”, м. Суми

Науковий керівник: Васильєва Т. А., д.е.н., професор

Сучасний етап розвитку світового фінансового ринку характеризується створенням наднаціональних органів регулювання його діяльності. Глобалізація економічних зв'язків впливає на інтернаціоналізацію фінансових ринків та змушує національні регулюючі органи розвивати двосторонні і багатосторонні офіційні зв'язки з іноземними органами нагляду та контролю з метою створення системи міжнародного співробітництва у сфері попередження шахрайств з фінансовими ресурсами, регулювання фондових ринків, інвестиційної діяльності тощо.

В сучасних умовах розвитку світового фінансового ринку основними наднаціональними органами регулювання є наступні [2]:

- 1) Міжнародний валютний фонд (МВФ);
- 2) Міжнародна організація комісій з цінних паперів (IOSCO);
- 3) Форум Європейських Комісій з цінних паперів (FESCO);
- 4) Група 30 (рис. 1).

У світі вже накопичено значний досвід регулювання фінансових ринків. Закони, що регулюють ринок і встановлюють над ним контроль, приймаються поступово, у міру розвитку ринкових відносин у цілому і фінансових відносин зокрема. У країнах з ринковою економікою норми фінансового ринку створювалися протягом десятиріч. Вітчизняний фінансовий ринок розвивається не так давно, тому за такий короткий проміжок часу дуже складно створити ефективну та впорядковану систему нормативно-правового забезпечення нагляду і регулювання фінансового ринку, яка існує в розвинених державах. Для України важливо правильно і раціонально використати світовий досвід регулювання та будувати власне законодавство стосовно регулювання фінансового ринку відповідно до міжнародних рекомендацій.

Реформування вітчизняного законодавства у сфері регулювання фінансового ринку відповідно до міжнародних стандартів дозволить вирішити наступні проблеми:

- з одного боку, забезпечити повноцінний вихід українських інвесторів на міжнародні ринки капіталів, а з іншого – залучити іноземних інвесторів на внутрішній фінансовий ринок, що сприятиме притоку іноземного капіталу в країну;

- знизити рівень ризиків при укладанні угод, прискорити проведення операцій на ринку, зменшити витрати на обробку інформації.

Відзначаючи вагомий внесок наднаціональних органів регулювання фінансових ринків світу в забезпечення стабільності світової фінансової системи, у той же час зазначимо, що ефективність цих органів не є достатньою, оскільки вони мало взаємодіють з регуляторами внутрішніх фінансових ринків

окремих країн. Окрім того, глобалізація змінила структуру світового фінансового ринку у напрямку збільшення впливовості приватних інституцій із значним фінансовим капіталом, діяльність яких практично не підлягає регулюванню з боку національних та світових регуляторів [1].

Наднаціональні органи регулювання фінансових ринків світу			
Міжнародний валютний фонд	Міжнародна організація комісій з цінних паперів	Форум Європейських Комісій з цінних паперів	Група 30
Ключові засади діяльності та учасники:			
Міжурядова організація, призначена для регулювання валютно-кредитних відносин між державами-членами та для фінансової допомоги їм через надання коротко- і середньострокових кредитів. Є інституційною основою світової валютної системи, підтримує стабільність у міжнародних валютних відносинах, сприяє економічному зростанню, розвитку міжнародної торгівлі, забезпеченню високого рівня зайнятості та доходу. Членами є 181 країна. Стратегію Фонду визначають провідні країни світу, зокрема США з часткою у загальній кількості голосів 17,7 % (кількість голосів країни пропорційна до суми внесених коштів)	Впливова організація, яка координує діяльність світового ринку капіталів та об'єднує комісії з цінних паперів понад 120 країн світу. Головними завданнями є: - розробка стандартів регулювання діяльності на фондових ринках; - обмін інформацією для прискорення розвитку національних ринків; - розробка стандартів нагляду за міжнародними операціями з цінними паперами. Затвердила 30 принципів регулювання ринків цінних паперів, які ґрунтуються на засадах захисту інвесторів, забезпечення функціонування ефективного і прозорого ринку, зменшення ризику	Регулююча організація, заснована 17 Європейськими наглядовими органами з метою покращення захисту інвестора, підвищення цілісності і прозорості ринків капіталу. Головне досягнення – підписання Меморандуму Взаєморозуміння між членами організації, який є основою для співробітництва та обміну інформацією з питань ринкового нагляду і включає можливість спільних перевірок, а також зобов'язання посадових осіб забезпечувати інших керівників різного рівня інформацією, яка може бути корисною	Незалежна недержавна некомерційна організація, що була створена експертами 30 фінансових ринків. Об'єднує наукові і фінансові установи, а також провідних фахівців в галузі економічних досліджень. Діяльність спрямована на роз'яснення процесів у світовій економіці та на міжнародних фінансових ринках, для учасників цих ринків, а також надання допомоги при розробці міжнародними організаціями проектів рішень у цих сферах. Розробила стандарти щодо операцій з цінними паперами та визначила строки їх введення в дію. Зараз фінансові ринки різних країн знаходяться на різних стадіях їх впровадження
Участь України:			
Україна є членом з 1992 р. з квотою менше як 1 % у загальному капіталі Фонду	Україна є членом з 1996 року. Бере участь у роботі Європейського комітету і комітету нових ринків	Україна не є членом організації, оскільки не є членом ЄС	Україна є членом з 1996 р. і приєдналася до 6 резолюцій групи

Рисунок 1 – Основні наднаціональні органи регулювання фінансових ринків світу

Фінансовий ринок в умовах глобалізації є сферою зародження небезпек для економічно розвинених країн і країн, що розвиваються (глобальні фінансові кризи, невідповідність між розвитком фінансових та реальних секторів економік, фінансове підпорядкування країн, що розвиваються, економічно розвиненим країнам тощо). Поодинокі, частково пов'язані засоби регулювання світового фінансового ринку неспроможні ефективно впливати на ринкових суб'єктів і охоплювати всі сфери їх діяльності. Це визначає необхідність запровадження механізму чіткої взаємодії внутрішніх і світових регуляторів фінансового ринку. Має бути сформована ієрархічна система регулювання, де визначені конкретна роль, завдання і повноваження кожного регулюючого

органу.

Список використаної літератури

1. Мельник, А. О. Засоби регулювання світового фінансового ринку та їх дієвість в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / А. О. Мельник. – Режим доступу: https://www.nbu.gov.ua/Portal/natural/nvnu/misnarod_vidnos/2009_3/R2/Melnik.pdf.
2. Еш, С. М. Регулювання фінансового ринку в країнах з розвинутою ринковою економікою : навч. пос. / С. М. Еш. – К. : Центр учбової літератури, 2009. — 528 с.

Ісаєва, О.В. Проблеми наднаціонального регулювання фінансового ринку в умовах глобалізації [Текст] / О.В. Ісаєва // Фінансова система України: стан, проблеми, перспективи: зб. тез II Всеукраїнської науково-практичної конференції (18-19 квітня 2012 р.). – Херсон: Колос: ХДАУ, 2012. - С. 94-96.